

№47 (5078) сенбі,
22 қараша 2008 жыл

Газет 1963 жылдың 1-ші мамырынан шығады

Аудандық қоғамдық саяси газеті

Құрметті Ахметбеков Мақсат Сағынтайұлы!

Сізді Ресей мемлекетінде өткен «қазақша күрес» өлем чемпионатында қола жүлдегер атануыңызбен шын жүректен құттықтаймын! Табандылық, мақсаткерлік пен қайтпас қайсар еңбегіңіздің арқасында тек қана жеңіске бастар жолды адаспай тауып, еліміздің абырой-беделін күллі өлем алдындағы да бір мәрте асқақтаттыңыз!

Сіздің осы ерлігіңіз аудан жұртшылығын зор қуанышқа бөлеп бір серпілтіп тастады. Бүгінгі күнде сіздің спорттағы жеткен толағай табыстарыңызбен тек қана аудан, облыс тұрғындары ғана емес күллі Қазақстан жұртшылығы мақтанатын болады. Салауатты өмір салтын ұстану мен насихаттаудағы сіңірген еңбегіңізді біз жоғары бағалаймыз. Осы жасап жатқан ерліктеріңіз ескелең ұрпаққа үлгі болып, жас буынға патриоттық тәрбие беруде өз септігін тигізеді деген ойдамыз.

Спорт саласындағы табыстарыңыз мұнымен шектелмей, бұдан да зор табыстарға жетеді деген сенімдеміз!

Еңбекте табысты болып, отбасыңызға амандық, бақ-береке тілеймін!

Құрметпен, Нұра ауданының әкімі Шайдаров Серік Жаманқұлұлы.

Аудан әкімінде

Тапсырмалар сапалы орындалсын

Аудан әкімі С.Шайдаровтың төрағалығымен аппараттық жиын өтіп, онда төмендегі сұрақтар қаралды. 1. Аудан әкімінің тапсырмаларының орындалуы. 2. Ауданның әлеуметтік - экономикалық даму бағдарламаларының орындалысы жайында мәселелер қаралды. Бірінші мәселе бойынша аудан әкімі аппаратының бақылау және құжаттық қамтамасыз ету бөлімінің бастығы С.Мұқанова баяндады. Жыл басынан осы кезеңге дейін аудан әкімінің 257 тапсырмасы берілген. Оның 212-сі орындалған, 13 тапсырманың орындалу мерзімі келген жоқ. Ал орындалмаған тапсырмалар саны – 7. Оның ішінде құрылыс бөлімі (Әубәкіров О) мемориал және стела бойынша атқарылмаған көркемдік жұмыстарды аяқтау және қабылдап алу бойынша ұсыныстар беру. Ауыл шаруашылық бөлімі (Қаңтарбай О) жасанды ұрықтандыру пунктін ашу жөнінде қаржы экономикалық негіздеме жасау. Киевка кенті әкімі Б.Шайжанов тарапынан 3 тапсырма орындалмаған: Қонаев көшесінің бұйымдағы екі қабат үйлердің қабырғаларын бояу, күл қоқыс үйінділері сақталатын орынға шлагбаум қою, көпірді тәртіпке келтіру.

«Қаратал» ҚКМ-сі (Ысқақов Н.) бойынша: қалдықтар жинайтын контейнерлерді сатып алу, оларды көшелерге орнату.

Орындалмаған тапсырмалар бойынша аудан әкімі С.Шайдаров бөлім басшылары Қ.Оспанов, Н.Қалиев, О.Әубәкіров және Б.Шайжановтардың есебін тындады, бірақ

олардың тарапынан берілген жауаптар әлсіз болды. Аудан басшысы тапсырмаларды орындау барысында жүйелі жұмыс жүргізілмей отырғанын, жүргізіліп отырған жұмыстардың сылбырлығын қатаң сынға алды, орындау жауапкершілігі өте төмен деңгейде, ал кейбір тапсырмалардың орындалуы 7-8 айға созылып кеткенін, мысалы кондоминимумдар құру жайлы сөз қозғанымызға 9 айдың жүзі болды, ал мәселе әлі сол орнынан қозғалған жоқ, осы кемшіліктерді тілге тиек ете отырып, қатарыда аталған бөлімдер жұмысын қатаң сынға ілікті.

Бұл мәселені қорытындылай келе аудан әкімі С.Шайдаров, аудан әкімінің орынбасары Б.Қосшығұловқа тапсырмалардың орындалуын қатаң бақылауға алып, олардың сапалы орындалуын қамтамасыз етуді тапсырды.

Екінші мәселе бойынша экономика және бюджеттік жоспарлау бөлімінің бастығы М.Мұхаметжанова хабарлама жасады. Бүгінгі таңда барлық көрсеткіштер орындалуда, ендігі мақсат : жылды нәтижелі аяқтау.

Жиынды қорытындылай келе аудан әкімі С.Шайдаров бөлім, мекеме басшылары алдына осы қарқынды бәсеңдетпей, жылды да табысты аяқтау міндеттерін қойды және келер жылдың бюджетіне ерекше назар аударуды оны комиссия отырыстарында жан-жақты талқылап, тез арада қажетті өзгертулер мен толықтырулар енгізу жөнінде нақты ұсыныстар беруді талап етті.

Қамданған қап қалмайды

Ынтымақты елге ешкім батпас

Елбасы Нұрсұлтан Әбішұлы Назарбаевтың қатысуымен Үкіметтің кеңейтілген мәжілісі өтуі дәстүрге айналған үдеріс. Былғы басқосудың ерекшелігі де аз болған жоқ. Өйткені, онда әлемді шарлаған қаржы дағдарысының салдары Қазақстанға аз тиіп үшін атқарылған шаралар, алдағы кезде қолға алынатын міндеттер туралы Президенттің сөзінен туындайтын мақсаттар айқындалды.

Қазақстандықтардың қатарында кеңейтілген мәжілісті облыс, аудан жұртшылығы теледидардан көріп, ондағы әрбір сөзге дейін терең түсінуге талпынған. Енді 22 жылдан кейін мемлекеттік басқарушылардың жаңа ұрпағы Қазақстанның 2030 жылға дейінгі Даму стратегиясының қорытындысын шығарып, елдің өміріндегі әлеуетті және оң өзгеріс нәтижесін елеп-екшер болса, шынымен, солай болды ма, деп таңырқары, әрі бүгінгі аға ұрпақтың қайсарлығына қайран қалары сөзсіз. Өйткені, ғасырда атқарылатын істер өмірге келсе, Арқада өлем танданарлық Астанадай әсем қала пайда болды. Осырайда, қазіргі өлемдік қаржы дағдарысын да еңсеретіміз еш күмән туғызбайтындай.

Ауданымызда да дағдарысқа қарсы шаралар жүзеге асырылуда, ол жайында аудандық өткен активте аудан әкімі С.Шайдаровтың жас аған баяндамасынан біліп отырмыз. Ал енді әрбір азамат қазіргідей күрделі кезеңде оның салдарын жоюға елжандылықпен атсалысса, кәнеки.

Оған азаматтық белсенділік керек. Елбасы да өз сөзінде осыған шақырды емес пе!

Президент сөзін зейін қойып тындаған жан көп жайға қанығады, ой-санасы жетіледі, әлеуметтік-экономикалық дамудан, оның проблемаларынан хабардар болады. Халыққа келетін жақсылықтар жасалып жатқаны да анық. Әрбір отбасы үшін ауадай қажеттігі – зейнетақы, жәрдемақы, балаларының аман-саулығы, ойдағыдай оқуы. Ал Елбасы осы мүдделердің мәнін айқындап берді. Өмірдің бұдан да жақсара беруі үшін, қиындықтарды еңсеру үшін бәріміз білек біріктіре үлес қосуымыз қажет. Ертенгі күнге деген сенім мен серпінді қимыл керек. Елбасына, оның жүргізіп келе жатқан саясатына қолдау көрсетуіміз қажет.

Тарих тағылымдарына бойласақ, қазақтың бәле-жалаға тап болуы тек алауыздықтан екенін түсінеміз. Еңдеше, осыны әрбір азамат естен шығармай, дұрыс жолмен жүруі, жас ұрпаққа ұлағат болар іс тындыруы тиіс. Сонда отбасымыз аман, дастарқанымыз тоқ, еліміз тыныш, қайғымыз жоқ болады. «Ынтымақты елге ешкім батпас, ынтымақсыз елдің таңы атпас» деген керемет сөз бар. Сондықтан да еліміз деген әрбір азамат Мемлекет басшысының сындарлы саясатын қолдап, өзіндік үлесін қосуға ұмтылуы қажеттігі сәт сайын ойға оралады.

Б.НҰРҒАЛИЕВ
зейнеткер, Теңіз өңірінен.

Қарағанды облысының тұрғындарына сыбайлас жемқорлыққа қарсы облыстық форумға қатысушылардың ҮНДЕУІ

Біздер, сыбайлас жемқорлыққа қарсы форумға қатысушылар, аймақтағы сыбайлас жемқорлықпен күрес мәселесін қарап, талқылай келіп, осындай құқық бұзушылық әрекеттерге және оған қатысушыларға өздеріміздің қарсы екендігімізді білдіреміз.

Ел Президенті, «Нұр Отан» халықтық-демократиялық партиясының төрағасы Н.Назарбаевтың коррупцияға қарсы бүкілхалықтық күрес ұйымдастыруын, «Сыбайластыққа он қуатты соққы» атты бастамасын толық қолдаймыз.

Қазақстанның болашағы үшін сыбайлас жемқорлықпен күрестің маңызды екенін түсіне отырып, барлық облыс тұрғындарын осындай теріс құбылыспен күресуге бірігіп, өздерінің үлесін қосуға шақырамыз. Мемлекеттік қызмет көрсету кезінде сезбұйдаға салу және ақы талап ету фактілерін жария етіп, белсенділік танытуды сұраймыз.

Белсенді өмірлік позиция ұстанып, парақорлар мен жемқорларға тойтарыс берейік! «Нұр Отан» ХДП аймақтық филиалдарының, құқық қорғау және өкілетті мемлекеттік органдардың, «Нұр Отан» ХДП орталық аппаратының сыбайластыққа қарсы хабарлар орталығының сенім телефондарын пайдаланып, жемқорларды әшкерелеуде құқық қорғау органдарына көмек көрсетіңіздер.

«Жас Отан» жастар қанатын, жоғары оқу орындарының басшыларын мектеп оқушылары, жастар мен студенттер арасында сыбайластықпен күресу мақсатында тәрбиелік және түсінік жұмыстарын жүргізуге шақырамыз.

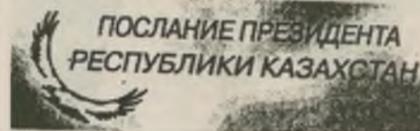
Мемлекеттік органдардың басшылары! Қызметкерлер арасында сезбұйдаға жол бермейік, еңбек тәртібін бұзушыларға, сыбайластыққа жағдай жасаушыларға шара қолданып, оларға принципті баға беріп, тәртіп бұзушыларға заңда көрсетілген шараларды қолданыңыздар. Күн сайын сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес, мемлекеттік қызмет туралы заңдардың, Қазақстан Республикасы мемлекеттік қызметшілерінің Ар-намыс кодексінің талаптарын лауазымдық міндеттерін орындау кезінде толық іске асыруды талап етіңіздер.

Саяси партиялар мен қоғамдық бірлестіктердің өкілдері! Сіздерді «Нұр Отан» ХДП-мен сыбайлас жемқорлықтың алдын алуда бірлесе әрекет етіп, облыс тұрғындары арасында құқықтық түсіндіру және тәрбие жұмыстарын жүргізуге шақырамыз.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы форумға қатысушылар.

За спикером Послания

На пороге новых перемен

«Со следующего года, впервые в истории нашей страны, базой новой системы государственного бюджетного планирования станет 3-летний бюджет. Надо так же форсировать работу по модернизации и совершенствованию системы планирования, повышению эффективности использования средств бюджета и управления государственными активами».
Из Послания Президента Республики Казахстан.

В октябре текущего года в Нурынском районном управлении казначейства состоялся семинар-совещание с представителями государственных учреждений района, в котором приняли участие начальник Департамента казначейства по Карагандинской области Акишев К.Ш. и начальник отдела контроля платежей Департамента Казначейства по Карагандинской области Толева Ф.С. На повестке дня стоял вопрос о подведении итогов по исполнению республиканского и местных бюджетов за 9 месяцев 2008 года и перспективах развития казначейской системы. По первому вопросу с докладом об итогах исполнения республиканского и местных бюджетов за 9 месяцев 2008 года выступила начальник Нурынского районного управления казначейства Белякова М.А.

С анализом и о результатах исполнения республиканского и местных бюджетов выступила заместитель начальника Нурынского районного управления Мухамеджанова С.Ж.

А затем выступила начальник отдела контроля платежей Департамента казначейства по Карагандинской области Толева Ф.С. Она поделилась своими впечатлениями о постановке работы в районном управлении казначейства на участке контроля, проверив выборочно документы дня за конец сентября и начало октября 2008 года.

Выступление начальника Департамента казначейства по Карагандинской области Акишева К.Ш., было посвящено вопросам перспектив развития казначейской системы в свете проекта нового Бюджетного кодекса РК, который вступит в действие с 1 января 2009 года.

Он так же отметил, что в текущем году Казначейством была внедрена новая версия ORACL Applications R 12. Всего этих версий 17. И когда мы внедрим 17-ую версию, то все операции через казначейство будут проходить в течение 1 рабочего дня. В 2009 году на создание информационной системы казначейства в проекте Республиканского бюджета на 2009 год предусмотрено выделить 2557640 тыс.тенге.

В настоящее время Комитетом казначейства разрабатывается проект «электронного документооборота» с государственными учреждениями «казначейство – клиент», нацеленный на сокращение времени обслуживания, операционных и транспортных затрат.

В 2009 году планируется для ведения бюджетного учета и отчетности внедрить в казначейской системе модуль «Заработная плата» для ведения учета обязательств и платежей по заработной плате, пенсиям, пособиям и другим платежам физическим лицам, не связанных договорными обязательствами. Будет автоматизировано и централизовано начисление заработной платы бюджетникам.

Далее в планы казначейства входит внедрение модуля «Учет активов» государственных учреждений.

Также в проекте нового Бюджетного кодекса предусмотрено, что на казначейство будет возложен не только предварительный, но и текущий контроль за операциями государственных учреждений с тем, чтобы можно было оперативно следить за целевым исполнением государственного бюджета.

Затем участникам семинара, представителям госучреждений была предложена возможность задать интересующие их вопросы, на которые были даны исчерпывающие ответы.

М.А.Белякова,
начальник Нурынского РУ Казначейства

Сколько нас?

С 25 февраля по 6 марта 2009 года в Казахстане планируется проведение Национальной переписи населения. По ее результатам будет получен широкий круг показателей, характеризующий численность населения, их распределения по городской и сельской местности, полу и возрасту, брачному и семейному состоянию, национальному составу, степени владения языками, образовательному уровню, охвату обучением, числу и размеру домохозяйств, источникам средств существования, занятости и жилищным условиям.

В предварительной работе велось уточнение списков населенных пунктов, упорядочение названий улиц, нумерации домов и квартир, составление картографического материала. Акимами сел и поселков Нуринаского района были изготовлены схемы-планы населенных пунктов с указанием улиц и нумерации домов. Была отправлена информация начальнику департамента статистики карагандинской области Л.В. Колесовой о готовности: схемы-плана поселка Киевка на 100 процентов, схемы-плана населенных пунктов на 100 процентов и схема-карта района также на 100 процентов.

С 5 по 20 октября девятнадцатую регистраторами был проведен подворный обход в 42-х населенных пунктах района по составлению списков жилых и нежилых домов. Была составлена форма 1СД. В дальнейшем по этим спискам будет готовиться организационный план по проведению переписи в 2009-м году.

Необходимо напомнить, что перепись будет проводиться методом опроса по принципу самоопределения специально подобранными и обученными счетчиками путем заполнения специальных переписных листов единого образца по заранее установленным правилам, обеспечивающим единообразный характер записей, производимых в целом по стране всеми счетными работниками. При этом сведения будут получать не из документов, а со слов опрашиваемых людей (без предъявления каких-либо документов – паспорта, удостоверения личности, диплома об окончании учебного заведения, свидетельства о браке).

Население будет переписываться по месту своего постоянного жительства, которое определяется как населенный пункт, дом, квартира, комната, где опрашиваемый обычно проживает. Это место может не совпадать с адресом, по которому человек зарегистрирован. Записи будут производить счетчики при устном опросе каждого взрослого члена домохозяйства, независимо от его возраста, гражданства, постоянного или временного проживания, а при невозможности личной встречи с отдельными членами домохозяйства ответ может дать любой другой взрослый член этого домохозяйства.

Обработка баз данных и получение итогов переписи населения будет проводиться в течение 2009-2010 гг.

Наталья Шевченко

Фото хабар

Ауданда өткен жәрмеңке

Бейсенбі күні ауданның орталық көшесінде аудан әкімі С.Шайдаровтың тапсырмасымен биылғы жылы екінші рет аудан орталығында жәрмеңке өтті.

Жәрмеңкеде ауданның Тассуат, Заречное, К.Мынбаев, Ахметауылы, Көртінді ауылдарының және Киевка кенті тұрғындары өз өнімдері мен тауарларын сатты. Алғашқы жәрмеңкеде жетпей қалған орамжапырақ осы жолы тағы да Ахметауылынан әкелініп, аудан тұрғындарын толық қамтыды, дән риза болған тұрғындар қаптарын арқалап үйлеріне қарай жөнелді.

Тек орамжапырақ қана емес, өткен жолы жетпей қалған 8 тонна картоп Тассуаттан әкелінді. Ал «Отқанжар» ЖШС-сі 24 бас аналық қойларын аудан орталығының тұрғындары таласа тармаса алып кетті.

Сонымен қатар ет өнімдерінен 480 кг сиыр еті, 340 кг шошқа еті және құс өттерінен сойылған, тазартылған семіз қаздар (72 кг), үйрек (32), тауық (30 кг), тіпті тірі қояндар да сатылды. Жәрмеңкеде Тассуат ауылының тұрғындары белсенділік танытты. Мыңбаев ауылынан жеке кәсіпкер Бородин бал әкеліп сатты.

Сүт өнімдерінен сүт, қаймақ, сары май, ірімшік, сонымен қатар, Киевка кентінің тұрғындары қолдан тұздалған қияр мен қызанақ және 11 шыны ыдыстағы саңырауқұлақтар сатты. Жалпы көлемі 1 млн 414 мың теңгенің өнімі сатылды. Сөйтіп, жәрмеңке көпшілік көңілінен шықты.

Суретті түсірген: Е.Жүпенев

За безопасность движения

Безопасная дорога 2008!

На территории Нуринаского района в 2008 году зарегистрировано 14 ДТП, при котором погибло 9 человек и получили ранения 8 человек. Проведенный анализ по всем ДТП показал, что это связано, прежде всего, с грубыми нарушениями правил дорожного движения, управлением транспортным средством в нетрезвом состоянии, нарушении скоростных режимов, техническая неисправность АМТС и невыполнение требований дорожных знаков.

В этой связи с 10 по 20 ноября 2008 года проводится общереспубликанское оперативно-профилактическое мероприятие «Безопасная дорога».

Значительный рост дорожно-транспортных происшествий, допущен во многих сельских районах. Одним из слагаемых увеличения аварийности в сельских районах является рост ДТП по вине водителей, а также пешеходов.

Водитель помни, от твоего внимания зависит жизнь человека.

Ослабление дисциплины, контроля и порядка со стороны водителя отрицательно влияет на безопасность дорожного движения. Если бы каждый водитель хотя бы мысленно и хотя бы раз представил себе последствия дорожно-транспортного происшествия или подумал о детском травматизме при авариях, то может быть уменьшилось число правонарушений на дорогах. Очень хочется, надеется на помощь водителей в этом плане.

Рост количества транспорта и скоростных возможностей автомобилей делают обстановку на дорогах напряженной. Надежность работы автомобилей в зимних условиях несомненно во многом зависит от навыков вождения транспорта водителями. Основные условия безопасной езды зимой-умеренная скорость, увеличение дистанции между транспортными средствами, точный учет инерционных сил автомобиля и умение правильно его поставить в случае возникновения препятствия.

Всем водителям управляющим автотранспортными средствами не следует забывать о том, что зимняя дорога - опасная дорога. Точное соблюдение требований правил дорожного движения — зоолог безаварийной эксплуатации транспорта.

Как показывает практика, в таких условиях только специальные меры позволяют в определенной степени влиять на негативные процессы, связанные с аварийностью.

С 1 августа 2008 г. ужесточено административное взыскание за нарушение ПДД, вплоть, до административного ареста за некоторые грубые нарушения правил дорожного движения.

Уважаемые водители и пешеходы соблюдайте правила дорожного движения и этим Вы поможете в деле пропаганды безопасного движения.

Т.Габдуллаев,
начальник ОДП ОВД Нуринаского района, капитан полиции.

Өнер мен ғылым қуған саясаткер

Ауданымызға сәрсенбі күні облыстық тілдерді дамыту жөніндегі басқармасының бастығы, тіл жанашыры, әуесқой сазгер Бақытқали Мұхамедқалиұлы Мұсабеков ат басын тіреді. Нұра ауданының топонимикасына байланысты жүргізіліп жатқан зерттеу жұмыстары жөнінде семинар өткізу мақсатында өзімен бірге тарихшыларды, облысымыздың Бұқар жырау және Ұлытау аудандарының тілдерді дамыту бөлімдерінің басшыларын алып келді. Сонымен қатар өзінің «Жүрек лебізі» атты кітабының тұсау кесерін өткізді.

Бақытқали аға саясаткер бола жүріп, өнерге де көп көңіл бөледі екен. Оны біз «Жүрек лебізі» кітабында жинақталған әндерден байқадық. Бақытқали аға сөз жазбайды, кез келген ақынның өлеңіне әуен шығарады екен. Әрбір туындысы өзінің өмірімен жанұясымен және де көңіл күйіне байланысты туған екен.

Мәдениет үйінің қызметкерлері ағаның «Ана жан», «Достар», «Отыздан асып барамын» атты әндерін нақышына келтіре отырып, тамылжыта орындады. Ал марш

ретінде шығарған «Қарағанды», «Махаббат мұны» әндерін ағамыздың өзі орындағанын тамашаладық. Бақытқали аға ұлы да дана Абайдың шығармашылығын сүйсіне оқып, үлгі тұтады. Сонымен қатар, ағайдың алдында Абайдың өлеңіне ешкім вальс жазбаған екен. Яғни, Бақытқали Мұхамедқалиұлы Абай өлеңіне алғашқылардың бірі болып вальс жазды. Бақытқали Мұсабеков өзімен бірге ала келген 5 томдық сөздіктердің әрбір он данасын ауданның 3 орта мектебінің басшыларына және аудан әкімі мен оның орынбасары З.А.Даутоваға сыйлық ретінде тарту етті. Көрермендер осындай аса құрметті қонақтың келгеніне дән риза болды. Бақытқали ағаға аудан әкімінің орынбасары Зара Ахметжанқызы нұралықтардың атынан жылы лебізін білдіре отырып иығына шапан жапты да ауданымыздың торқалы тойына, яғни 80 жылдыққа орай шыққан 3 кітапты қоса табыс етті.

Содан соң мәдениет үйінің кіші залында «Қазіргі кезеңдегі топонимикалық зерттеулердің өзекті мәселелері» атты семинар өз жалғасын тапты. Кіріспе сөзін Бақытқали Мұхамедқалиұлы өзі бастап, келесі сөз кезегі Қарағанды мемлекеттік университетінің тарих ғылымдарының кандидаты, доцент Мәуен Жақинге беріліп, ол «Қазіргі кезеңдегі топонимикалық зерттеулердің өзекті мәселелері» атты баяндамасын оқыды. Нұра ауданының қазіргі Ақ мешіт ауылының бұрынғы атауларының шығу тарихы жөнінде түсірілген видео сюжеттерді және неше түрлі иероглиф, санмен таңбаланған бұрынғы уақыттағы картаны көрсетті.

АЙНҰР НҰРДӘУЛЕТҚЫЗЫ
Суретті түсірген Е.Жүпенев

Шығармалары

«Ана тілің-арың бұл!»

Ерлік елдік, бірлік, қайрат, бақ, ардың, Жауыз тағдыр жойды бәрін не бардың. Өткен күннен бағасыз бір белгі боп, Нұрлы жүзді бабам тілі сен қалдың. (Мағжан Жұмабаев)

Иә, ана тілінің тағдыры дәл бүгінгідей жаһандану заманы жан алқымнан алып тұрған шақта тіл мәселесі кімді де болсын ойландыратыны анық. Әлем елдерінің қайсыбірін алып қарасақ та ең бірінші қатынас құралы ол – тіл. Тіл – әр халықтың ұрпақтан-ұрпаққа тараған қасиетті құралы. Тіл халықпен бірге өмір сүріп, дамиды. Себебі: әр ұлттың тілі – оның бақыты, тілегі, тірегі. Ол тарих, ол – мәдениет, ол – өнер, ол – әдебиет. Тауып айтқан бір ауыз сөзге бір қауым ел тоқтаған. Ана тілінің қуаты мен құдіретін туған халқымыз әуелден-ақ бағдарлап. Сөз өнерін бар өнердің басы деп санаған. Қазақ тілі түркі тілдер тобына жатады. Ол атадан балаға жеткен ұлы құбылыс. Ол талай тарих сынынан сүрінбей өтті. Қазақ тілі дүние жүзіндегі ең бай, таза, бейфнелі, өткір, терең, күшті, кең тілдердің бірі болып саналады. Қай ақын мен жыршы тіл жайлы өлең жазбады десеңші.

Қазақ тілінің жанайқайы үнемі заманмен үндес шығып келеді. Тілдің жанайқайын біздер ұқпағанда кім ұғады?! Тіліміздің қадір қасиетін, кеңейтіп, өз үлесін қосып, көгжиегін кеңейткен Ахмет Байтұрсынұлы «Тіл тазалығы дегеніміз – ана тілдің сөзін басқа тілдің сезімен шұбарламау» деп өз ойын заманмен үндес шығарған. Біз әрбір тәуелсіз, дербес, еркін ойлы Қазақстандық жас ұрпақ Қадыр ағамыздың

Ана тілің-арың бұл, Ұятың боп тұр бетте. Өзге тілдің бәрін біл, Өз тіліңді құрметте,-дегеніндей біз әрбір жас ұрпақ ең алдымен өзіміздің ана тілімізбен сусындауымыз қажет. Содан кейін ғана қалған тілдерді меңгергеніміз жөн. Біз ата-бабаларымыз тәрізді өзге тілге қарсылығымыз жоқ. Бүгінгі таңда Елбасының дана саясатының арқасында тілдердің ұштұғырлығын елімізге енгізу арқылы әлемді бағындырмақпыз деген ойдамыз. Тек қана бұл жерде аз ғана ұлттың тілі жұтылып кетпес пе екен деген қауіп тұрады. Осыны ойлауымыз керек ағайын. Біздің тіліміз жоғарыда айтып кеткендей «Ана тілі – мақал-мәтелдерімен, өн – күймін, жыр – дастандарымен, эпостарымен,

роман – повестерімен бай». Басқа қай халықтың ақындары таңнан-таңға дейін айтыс өнерімен танылды, тек қана қазақ халқы бұл өнерімен танылған. Біздің тіліміздің үні қай кездерде болмасын өз заманымен үндес, өз уақытымен мұңдас шығып, үнемі халықтың жоғын жоқтап, мұңын мұңдап келеді. Біз уақытында айтылған сынды дұрыс қабылдап, дұрыс шешім қабылдағанымыз жөн. Әйтпесе кебір шекесінен қараған шенеуіктер бұл мәселені де саяси ойынға айналдырып жүрген сынайы бар.

Туған тіл – мақтанышымыз! Туған тіл – туғырымыз! Туған тіл – айбынымыз, асқарымыз! Біз әлемнің қай түкпірінде жүрсек те біздің өлеміздің мәртебесі мен мерейі өзіміздің ата-дәстүрімізбен, тілімізбен, ділімізбен елшенбек. Осы арқала біз өз туған өлеміздің мәртебесі мен мерейін асқақтата аламыз. Біз өз салт-дәстүрлерімізді туған тілімізбен бірге қайта жаңғырту арқылы Ұаңа Қазақстандық «БРЕНД» жасаймыз деп ойлаймын.

Ал енді бір сәтке неге біздің тіл тағдырымыз осындай деңгейге жетті деп ойлап көрейікші?! Дұрыс ақ, біздің санамызда коммунистік идеологиядан қалған бос орынды жаһандану заманында батыстың бетбақ бағыттары мен жетпіс жыл санамызға сіңген орыс тілі әп сәтте ақ жаулап алды. Ал бұл ойдан арылу үшін біз Ұлттық тіл идеологиясын жасап, бұқара халықтың санасын оятуымыз қажет. Он жастағы жас ұрпақты ана тілімізбен сусындатсақ ол өз жемісін он жылдан кейін береді яғни жиырма жастағы жігіт, не болмаса қыз бала өз елінің өсіп-өркендеуіне ана тілі арқылы үлес қоспақ. Ал осы тіл ғылымын зерттейтін ғалымдар бір ортақ шешімге келу арқылы, қаптап кеткен аудармаларды бір жүйеге келтірсе саяси элита қайда бармақ.

Қош, қорыта айтқанда әрбір Қазақстандық қазақша сөйлей білу керек. Өзге тілді де білу керек. Тек қана ескертін бір жайт - біз өз тілімізді шұбарламай, таза, көркем, әдеби, мәдени тілде сөйлегеніміз жөн. Себебі: халық даналығы «Ана тіліңді ұмытқаның, өз тіліңді құртқаның»,-деп айтқанын естен шығармауымыз керек.

Қуанышбек Мақпал

Киевка №2 қазақ орта мектебі
8 «а» сыныбының оқушысы,
«Өлкетану» үйірмесінің мүшесі

Спорт

Саламатты өмір салтын насихаттаймыз

2008 жылдың қараша айының 6 жұлдызында «Нұра» стадионында Ауған жерінен ескерді шығаруына 20 жыл толуына орай мұғалімдер арасынан баскетбол жарысы болып өтті. Бұл жарысты ауданның спорт бөлімі БЖСМ –мен бірлесіп өткізді. Жарысқа үш әйелдер командасы (№1КОМ,№2КОМ,БЖСМ) және ерлер арасынан бес команда (№1КОМ, №2КОМ, БЖСМ, №3КОМ, Пржевальское орта мектептері) қатысты.

Командалар жеребі бойынша екі топқа бөлінді. Әйелдер арасынан III-ші орынды №2

КОМ, II-ші орынды №1 КОМ, ал I-ші орынды БЖМС жеңіп алды.

Ерлер арасында III-ші орынды Пржевал мұғалімдері, II-ші орынды №2 КОМ, I-ші орынды №3КОМ иеленді.

Женімпаздар мен жұлдегерлер аудандық дене шынықтыру және спорт бөлімінің кубогімен,грамоталарымен және бағалы сыйлықтармен марапатталды.

Аудандық спорт және денешынықтыру бөлімі

Нұра аудандық Мәслихаты XI сессиясының ШЕШІМІ

«Аудандық мәслихаттың 2007 жылғы 25 желтоқсандағы 5 сессиясының «2008 жылға арналған аудандық бюджет туралы» №70 шешіміне өзгерістер енгізу туралы»

Қазақстан Республикасының 2004 жылғы 24 сәуірдегі Бюджет кодексіне, Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 23 қаңтардағы «Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару туралы» Заңына сәйкес, аудандық мәслихат ШЕШІМ ЕТТІ:

1. Нұра аудандық мәслихатының 2007 жылғы 25 желтоқсандағы 5 сессиясының «2008 жылға арналған аудандық бюджет туралы» №70 шешіміне (нормативтік-құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізіміне № 8-14-65 болып тіркелген, «Нұра газетінің» 2007 жылғы 29 желтоқсандағы №53 (5031)санында жарияланған), Нұра аудандық мәслихатының 2008 жылғы 28 наурыздағы 6 сессиясының «Нұра аудандық мәслихатының 2007 жылғы 25 желтоқсандағы 5 сессиясының «2008 жылға арналған аудандық бюджет туралы» №70 шешіміне өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» №94 шешімімен (нормативтік-құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізіміне №8-14-70 болып тіркелген, «Нұра» газетінің 2008 жылғы 7 мамырдағы №19 (5050) санында жарияланған), Нұра аудандық мәслихатының 2008 жылғы 25 тамыздағы 9 сессиясының Нұра аудандық мәслихатының 2007 жылғы 25 желтоқсандағы 5 сессиясының «2008 жылға арналған аудандық бюджет туралы» №70 шешіміне өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы, №111 шешімімен (нормативтік-құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізіміне №8-14-79 болып тіркелген, «Нұра» газетінің 2008 жылғы 23 шілдедегі №30 (5061) санында жарияланған), өзгерістер мен толықтырулар енгізілген, Нұра аудандық мәслихатының 2008 жылғы 26 тамыздағы 9 сессиясының Нұра аудандық мәслихатының 2007 жылғы 25 желтоқсандағы 5 сессиясының «2008 жылға арналған аудандық бюджет туралы» №70 шешіміне өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы, №126 шешімімен (нормативтік-құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізіміне №8-14-82 болып тіркелген, «Нұра» газетінің 2008 жылғы 20 қыркүйектегі №37 (5068) санында жарияланған), өзгерістер енгізілген, келесі өзгерістер енгізілсін:

- 1 тармақтадағы: 1 тармақшадағы: «314674» сандары «1731453» сандарына ауыстырылсын; «312652» сандары «312410» сандарына ауыстырылсын; «524» сандары «933» сандарына ауыстырылсын; «1498» сандары «1331» сандарына ауыстырылсын.
- 8 тармақтағы: «2533» сандары «500» сандарына ауыстырылсын;
- Жоғарыда көрсетілген шешімнің 1, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 21, 23, 24, 26, 27 қосымшалары осы шешімнің 1, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18, 19, 21, 23, 24, 26, 27 қосымшаларына сәйкес жаңа редакцияда жазылсын.
- Осы шешім 2008 жылғы 1 қаңтардан бастап қолданысқа енгізіледі.

Сессия төрағасы
Аудандық мәслихаттың хатшысы

Д.Баянов
Е.Тұранов

КЕЛІСІЛДІ
ӘБЖБ бастығы

Мұхамеджанова М.С.
2008 ж.

Дела и люди

Экзамены жизни

Действительно, в жизни каждого из нас немало взлетов и падений, счастливых дней и черного горя. Но проходит время, и память стирает, а скорее сглаживает трудные этапы в судьбе каждого из нас. Это и есть жизнь!

Я хочу рассказать о своем друге, товарище по работе – Кайрулле Калиевиче Калиеве, чья жизнь является ярким примером мужества и стойкости, умения держать удары судьбы, о которой трудно представить даже в мыслях. Я хочу рассказать об известном всем человеке, в жизни которого было больше темных страниц, чем светлых. Но что главное, он умеет радоваться этим светлым дням, строит планы, думает о дне завтрашнем.

Родился Кайрулла в селе Ахметауп (Энтузиаст) в 1946-м году. Здесь же учился, рос, но все его детство и отрочество были трудными и не всегда счастливыми. Он очень рано познал труд, еще с юности его всегда тянуло к тракторам и комбайнам. Не могу не вспомнить об одной публикации в районной газете того времени. Статья называлась «Наперекор стихии», а написал ее журналист Александр Сошкин.

...В совхозе «Энтузиаст» в начале апреля начали перегонять технику в бригады, так сказать, выставлять на линейку готовности. С последним трактором ДТ-75 ехали трое механизаторов, из них два брата, жена одного из них, находящаяся на последних днях беременности, да угловатый семнадцатилетний парень. Переезжая реку Соленая, которая вышла из берегов, трактор ближе к середине заглох. А вода тем временем прибывала все быстрее, выгнав всех четверых спутников из кабины на крышу. Тяжелые льдины бились о трактор все чаще и сильнее, безжалостно раскачивая его. Женщине совсем стало плохо, нужна была срочная помощь. Ну, как на грех, ни один из взрослых мужчин не умел плавать. Тогда молодой парень, раздевшись, скользнул в стылую воду. Течение было сильным и его сносило от заветного берега. С большим трудом он одолел расстояние в 15-20 метров до берега. Брошенная с трактора одежда, частично упала в воду и, намокнув, сильно холодила обледеневшее тело. Не согрелав его даже быстрый бег. Мокрый и обледеневший, он добрался до полевого стана, пробежав более 7-ми километров. Подмога пришла вовремя, потому что уже нетронутой водой осталась только крыша трактора.

Как сложилась судьба этих людей? Супруги, после благополучного рождения ребенка уехали из совхоза «Энтузиаст». Двое других и поныне живут в этом селе. А самый молодой паренек, всем известный и уважаемый человек, прошедший большую жизненную школу – и есть Кайрулла Калиевич.

Один из передовых механизаторов совхоза

«Энтузиаст», познавший труд с раннего детства, Кайрулла Калиев работал секретарем комсомольской организации совхоза, был членом райкома комсомола, делегатом съезда комсомола Казахстана. В 24 года его избирают председателем Жараспайского сельского Совета, а через год он был избран вторым секретарем райкома комсомола.

Хороший организатор молодежи, имеющий богатый опыт в хозяйстве и просто надежный товарищ – вот основные качества Кайруллы Калиева 70-80 годов. В последнюю же жизнь Кайрулла Калиевич работал секретарем парткома совхоза им. Куйбышева, а затем вернулся в родное село в качестве председателя Степновского сельского Совета.

Все было хорошо, уважение сельчан, авторитет среди руководителей районного звена – что еще нужно для жизни. Но она почему-то не всегда благосклонно относилась к нему. В первом случае – наезд автомашины, а во втором – авария ухудшила здоровье, внесли свои коррективы. Но никакие невзгоды не смогли сломить его. Председатель сельского Совета сам садился за штурвал комбайна в уборочную страду и творил чудеса. За свою трудовую деятельность в качестве комбайнера он намолотил несколько тысяч тонн зерна.

В жизни Кайрулле Калиевичу приходилось держать удары не только от автомашин, больно бьют те, кому веришь.

А дома любимая и любящая жена Ляззат, растут дети. Старший сын Кайрат пошел по линии защитника правопорядка, сегодня он полковник полиции, начальник криминальной полиции столицы нашей республики Астаны. Много седых волос, морщин на лице и рубцов на сердце супругам Калиевым принесла судьба второго сына. Поистине, немало пришлось испытать в жизни Кайрулле Калиевичу и особенно то, когда предавали друзья и товарищи, когда в трудную минуту не протягивали руку помощи, когда обещания предавали забвению.

Сегодня он пытается справиться с новым недугом, видимо пережитое не прошло даром и откликнулось инсультом. Но рядом всегда заботливая супруга, навещают сын и дочь, радость доставляют внуки. В них вся радость в них будущее, ради чего и живет их бабушка, которого судьба достаточно испытала на прочность.

Несмотря ни на что, Кайрулла Калиевич был, есть и остается честным, уважаемым человеком, выходя из любых передряг победителем. Он никогда не жалуется, что не все получается как надо и все экзамены своей жизни сдает на «отлично». В этом и заключаемая вся жизненная позиция этого благородного человека.

П.Назаркин Караганда

Түзету

Газетіміздің № 46 санында «Диқанның еңбегі - ауданның ырзығы» атты мақалада, И.Дильман аталмыш ұжымға 100 мың теңге тапсырды деп оқылсын.

К сведению жителей поселка Киевка

Аппаратом акима поселка Киевка Нуринаского района 11 ноября 2007 года 18-квартирный дом по ул.Талжанова 54 (старый номер 44) поставлен на учет как бесхозный; в Управление юстиции Нуринаского района с последующей передачей их в коммунальную собственность Нуринаского района через судебные органы. Просим жителей пос.Киевка имеющие правоустанавливающие документы на эти квартиры обращаться в отдел финансов Нуринаского района, находящийся в пос.Киевка по ул.Талжанова 9. Аппарат акима поселка Киевка

УВАЖАЕМЫЕ ГРАЖДАНЕ!

Доводим до Вашего сведения, что согласно Постановления Правительства Республики Казахстан от 21 июля 2005 года № 761"10 некоторых вопросах регистрации населения Республики Казахстан" было необходимо произвести замену книг учета жильцов (домовых книг) на книги регистрации граждан до 31 декабря 2008 года.

В связи с тем, что 31 декабря 2008 года истек срок обмена книг учета жильцов (домовых книг) на книги и регистрации граждан, просим своевременно произвести замену.

Для этого необходимо обратиться в Нуринаский ЦОН, который находится в здании Районной больницы по ул. Сулейменова 2 и предоставить следующий пакет документов:

- справка с акимата о составе семьи;
- правоустанавливающие документы на жилье;
- удостоверение личности, свидетельство о рождении (детям до 16 лет);
- квитанция об оплате за книгу регистрации граждан 89 тенге (оплатить можно в Народном банке или в Казпочте.) Срок исполнения 2 рабочих дня, дата приема и дата выдачи не учитывается.

Филиал Нуринаского района ГУ «ЦОН №2 г.Караганды КРС и ОПП МЮ РК»

Нұра ауданының қаржы бөлімі 01.01.2009жылдан 01.01.2010 жылға дейінгі мерзімге мемлекеттік тұрғын үй емес қорлардың бос аландарын мүлкіктік жалға (аренда) тапсыру бойынша тендер жариялайды.

Тендерге Нұра ауданының ғимараты ұсынылады:

№	Мекеменің атауы	Мекен - жайы	көлемі ш.м.	Бастапқы бағасы 1ш.м. теңге	Ескертпе
1	Мәдениет және тілдерді дамыту бөлімінің ғимараты	Киевка кенті, Тәуелсіздік 37	107	100	

Ресімдеу үшін тендерге қатысушы ретінде міндетті түрде ұсынылсын:

1. Екі конвертте тендерге қатысуға тапсырыс.
2. Арендальық төлемі 1ш.м. құрайтын тендерлік ұсыныс, ішкі конвертте қатысушылар 3-7 тармақтарда көрсетілген құжаттар мазмұндалуы керек, ішкі конверт құжаттарды беру сәтіне жабық және талапкермен мөрленуі қажет.
3. Әр объектіге кепілдік жарна енгізуді растайтын төлемдік құжаттың көшірмесі және түпнұсқасы.
4. Жеке тұлғалар ұсынады: -паспорт немесе басқа құжат, жеке кәсіпкердің мемлекеттік тіркелімінің куәлігі (көшірмелері), СТН.
5. Заңды тұлғалар ұсынады: -нотариалды расталған жарғы көшірмелерін, заңды тұлғаны тіркеу туралы куәлік, статистикалық карта, СТН және олардың өкілеттігін растайтын құжат.
6. Шетелдік заңды тұлғалар мемлекеттік немесе орыс тіліне аударылған нотариалды расталған құрылтайшылық құжаттарын ұсынады.
7. Жеке және заңды тұлғалар үшін бюджет алдында берешегі жоқ екендігі жөніндегі салық комитетінің анықтамасы.

Тендердің шарты:

1. Ғимараттың жұмыс істеуінің бейінін сақтау
2. Өзінің тендерлік ұсынысын жеңімпазымен орындауы.
3. Келісімнің іске асу кезеңінде ғимаратты жалға берушінің үздіксіз бақылау жүргізуі.

Жеңімпазды таңдау критерийі:

1. 1ш.м. арендальық төлем көлемі.
2. Жалға берудің міндетемелік шарттарын орындауы.

Тендердің жеңімпазы болып таңдалған комиссияның шешімі бойынша объектіге арендальық төлемнің ең жоғарғы сомасын ұсынған және тендерлік құжаттамада мазмұндалған барлық талаптарға жауап беретін тендер қатысушысы танылады.

Объектімен танысу шарты:

Тендерге қатысушылар объектілермен нақты ақпараттық хабарламалар басылған күннен бастап сағат 9-00 ден 18-00 ге дейінгі жұмыс уақытында таныса алады.

Нұра ауданы ғимараты бойынша тендерді өткізу орны мен күні:

2008 жылғы 2 желтоқсанда сағат 15-00 де Қарағанды облысы, Нұра ауданы, Киевка кенті, Талжанова көшесі, 9 үй мекен- жайы, Нұра ауданының қаржы бөлімі .

Тапсырыстар және тендерлік құжаттамаларды Қарағанды облысы, Нұра ауданы, Киевка кенті, Талжанова көшесі, 9 мекен- жайы бойынша алуға болады.

Тапсырыстар тендерге қатысушыларынан нақты ақпараттық хабарламалар басылған күннен бастап қабылданады және 2008 жылғы 1 желтоқсандағы 18-00 сағатта Қарағанды облысы, Нұра ауданы, Киевка кенті, Талжанова көшесі, 9 мекен - жайы бойынша аяқталады.

Тендерге қатысқан үшін кепілдік жарнамалар мына есеп-шотқа енгізіледі: «Нұра ауданының қаржы бөлімі» ММ, ИИК130245, СТН 300800210717, КОД 4522262, БИК 195301070, Астана қаласының қазынашылық комитеті.

Тендерге қатысу үшін өр нысан үшін 17520 теңге кепілдік жарна осы хабарлама газетке жарияланған күннен бастап төленеді.

Тендерді өткізу туралы қосымша ақпаратты: Қарағанды облысы, Нұра ауданы, Киевка кенті, Талжанова көшесі, 9 мекен жайы « Нұра ауданының қаржы бөлімі» ММ бойынша және 22642 телефон арқылы алуға болады.

Отдел финансов Нуринаского района объявляет тендер по передаче в имущественный наем (аренда) свободных площадей государственного нежилого фонда на срок с 01.01.2009года по 01.01.2010года.

На тендер предлагаются здания Нуринаского района

№ п/п	Наименование учреждения	Адрес	Площадь м.кв.	Старт цена за 1 кв.м.	Примечание
1.	Здания отдела культуры и развития языков	п.Киевка, ул.Тәуелсіздік 37	107	100	

Для оформления в качестве участника тендера необходимо представить:

1. Заявку на участие в тендере в двойных конвертах.
2. Тендерное предложение, содержащее размер арендной платы за 1 кв.м., представляется во внутреннем конверте, во внешнем конверте должны содержаться документы, указанные в пунктах 3-7. Внутренний конверт на момент подачи документов должен быть закрыт и опечатан претендентом
3. Подлинник и копия платежного документа, подтверждающего внесение гарантийного взноса на каждый объект.
4. Физические лица представляют: -паспорт или иной документ, удостоверяющий личность, свидетельство о государственной регистрации индивидуального предпринимателя (копия), РНН.
5. Юридические лица представляют: -нотариально заверенные копии устава, свидетельство о регистрации юридического лица, статистической карточки, РНН, а также документ, удостоверяющий полномочия их представителя.
6. Иностранные юридические лица представляют учредительные документы с нотариально заверенным переводом на государственный или русский языках.
7. Справку из налогового комитета об отсутствии задолженности перед бюджетом для физических и юридических лиц.

Условия тендера:

1. Сохранение профиля здания.
2. Исполнение победителем своего тендерного предложения.
3. Проведение наймодателем беспрепятственного контроля за работой здания в период действия договора.

Критерии выбора победителя:

1. Размер арендной платы за 1 кв.м.
2. Выполнение договорных обязательств имущественного найма.

Победителем тендера признается участник тендера, предложивший, по решению тендерной комиссии, наибольшую сумму арендной платы за объект и отвечающую условия в тендерной документации.

Условия ознакомления с объектом:

Участники тендера могут ознакомиться с объектами со дня опубликования настоящего информационного сообщения в рабочие дни с 9-00 до 18-00.

Дата и место проведения тендера подзания Нуринаского района:

2декабря 2008 года в 15-00 часов по адресу: Карагандинская область, Нуринаский район, п.Киевка, ул.Талжанова 9, отдел финансов Нуринаского района.

Заявки и тендерную документацию можно получить по адресу: Карагандинская область, Нуринаский район, п.Киевка, ул.Талжанова 9, отдел финансов Нуринаского района.

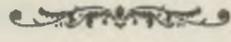
Прием заявок от участника тендера начинается со дня опубликования настоящего информационного сообщения и заканчивается 1 декабря 2008года в 18-00 по адресу: Карагандинская область, Нуринаский район, п.Киевка, ул.Талжанова 9, отдел финансов Нуринаского района.

Гарантийные взносы за участие в тендере вносятся на счет:

Гарантийное взносы за каждый объектов -17520тенге.

Отдел финансов Нуринаского района, БИК195301070, ИИК 130245, РНН 300800210717, КОД 4522262 Комитет Казначейства г.Астана до истечения окончательного срока представления конкурсных заявок.

Дополнительную информацию о проведении тендера можно получить по адресу: Карагандинская область, Нуринаский район, п.Киевка, ул.Талжанова 9, тел:22642, отдел финансов Нуринаского района.

Нұра аудандық Мәслихатының
2008 жылғы 16 қазандағы
11 сессиясының №143 шешіміне
I қосымша

2008 жылға арналған аудандық бюджет

Санаты	Нікт сыныбы	Ерекшелігі	Атауы	сума (мың.тенге)
			I. Кірістер	1731453
			Салықтық түсімдер	312652
			Табыс салығы	62655
			Жеке табыс салығы	62655
			Төлем көзінен салық салынатын табыстардан ұсталатын жеке табыс салығы	55143
			Төлем көзінен салық салынбайтын табыстардан ұсталатын жеке табыс салығы	7512
			Қызыл кітаптың талон бойынша жүзеге асырылатын жеке табыс салығы	2000
			Әлеуметтік салық	144471
			Әлеуметтік салық	144471
			Әлеуметтік салық	144471
			Меншікке салынатын салықтар	89193
			Мүлікке салынатын салықтар	88816
			Заңды тұлғалардың және жеке кәсіпкерлердің мүлкіне салынатын салық	87771
			Жеке тұлғалардың мүлкіне салынатын салық	1045
			Жер салығы	2383
			Ауыл шаруашылығы мақсатындағы жерлерге жеке тұлғалардан алынатын жер салығы	23
			Елді мекендер жерлеріне жеке тұлғалардан алынатын жер салығы	1390
			Өнеркәсіп, қолық, байланыс, қорғаныс және ауыл шаруашылығына арналмаған өзге де жерге салынатын жер салығы	23
			Ауыл шаруашылығы мақсатындағы жерлерге заңды тұлғалардан, жеке кәсіпкерлерден, жеке нотариустар мен адвокаттардан алынатын жер салығы	29
			Елді мекендер жерлеріне заңды тұлғалардан, жеке кәсіпкерлерден, жеке нотариустар мен адвокаттардан алынатын жер салығы	418
			Колік құралдарына салынатын салық	6088
			Заңды тұлғалардың колік құралдарына салынатын салық	963
			Жеке тұлғалардың колік құралдарына салынатын салық	5125
			Біріншілік жер салығы	1926
			Біріншілік жер салығы	1926
			Тауарларға, жұмыстарға және қызметтерге салынатын нікт салықтар	5230
			Ақпараттар	795
			Заңды және жеке тұлғалар болшек саудада откізетін, сондай-ақ откізетіндіктен мұқтаждарына пайдаланылатын бензин (авиациялықты қоспағанда)	77
			Заңды және жеке тұлғаларға болшек саудада откізетін, сондай-ақ откізетіндіктен мұқтаждарына пайдаланылатын дизель отыны	25
			Табиғи және басқа ресурстарды пайдаланғаны үшін түсетін түсімдер	2685
			Жер учаскелерін пайдаланғаны үшін төлем	2685
			Кәсіпкерлік және кәсіп қызметі жүргізген үшін алынатын алымдар	1809
			Жеке кәсіпкерлерден мемлекеттік тіркелген үшін алынатын алым	370
			Жекелеген қызмет түрлерімен айналысу құқығы үшін алынатын лицензиялық алым	213
			Заңды тұлғалардың мемлекеттік тіркелген және филиалдар мен өкілдерімен тіркелген үшін алынатын алым	41
			Жылжымайтын мүлікке кепілдікке салуды мемлекеттік тіркелген және кемеңгі немесе жасалын жатқан кемеңгі үшін алынатын алым	110
			Колік құралдарын мемлекеттік тіркелген үшін алым	44
			Жылжымайтын мүлікке және олармен мәміле жасау құқығын мемлекеттік тіркелген үшін алынатын алым	1026
			Заңдық мәнді іс-әрекеттерді жасағаны және (немесе) оған уәкілетті органдар немесе лауазымды адамдар құжаттар берген үшін алынатын міндетті төлемдер	1044
			Мемлекеттік баж	1044
			Откіз берілген талан арықтардан, ерекше откізетін істер бойынша арықтардан (шағымдардан), жұтну шағымдарынан, аққару парағынан көшірмесін беру туралы мәселе бойынша сот аяқталмағаны және шағымдардан, сот бұйрығын шығару туралы арықтардан, сондай-ақ соттың шешім соттары мен төрелік соттарының шешімдері бойынша атқару парақтарынан, құжаттардың көшірмелерін (төлшектерінен) берген үшін алынатын мемлекеттік баж	400
			Азаматтық хал актілерін тіркелген, азаматтарға азаматтық хал актілерін тіркелген туралы қайта куәліктер берген үшін, сондай-ақ туу, неке, некені бұзу, олу туралы актілердің жабықтарын өзгерту, толықтыру, түзету мен қалпына келтіруге байланысты куәліктерді берген үшін алынатын мемлекеттік баж	380
			Шет елге баруға және Қазақстан Республикасының басқа мемлекеттерден адамдарды шақыруға құқық беретін құжаттарды ресімдеген үшін, сондай-ақ осы құжаттарға өзгерістер енгізген үшін алынатын мемлекеттік баж	41
			Қазақстан Республикасы азаматтығын алу, Қазақстан Республикасы азаматтығын қалпына келтіру және Қазақстан Республикасы азаматтығын тоқтату туралы құжаттарды ресімдеген үшін алынатын мемлекеттік баж	80
			Тұрғылықты жерін тіркелген үшін алынатын мемлекеттік баж	60
			Жеке және заңды тұлғалардың азаматтық қызметтік қаруының (ашшылық суық қаруды, белгі беретін қаруды, ұшырғыш атық қаруы, механикалық шағыратқыштарды, қолдан жас ағызытын немесе тіркелдіретін заттар толтырылған аэрозольді және басқа құрылғыларды, үрлемелі қуаты 7,5 Дж-дан кемірін пневматикалық қаруды қоспағанда және қалыңды 4,5 мм-ге дейінгілерін қоспағанда) әрбір бірігін тіркелген және қайта тіркелген үшін алынатын мемлекеттік баж	75
			Қаруды және оның өкілдерін сақтауға немесе сақтау мен алып жүруге, тасымалдауға, Қазақстан Республикасының аумағына әкелуге және Қазақстан Республикасынан әкетуге рұқсат берген үшін алынатын мемлекеттік баж	534
			Салықтық емес түсімдер	228
			Мемлекеттік меншіктен түсетін кірістер	228
			Мемлекет меншігінің мүлкі жалаудан түсетін кірістер	228
			Коммуналдық меншіктен мүлкі жалаудан түсетін кірістер	228
			Мемлекеттік бюджеттен қаржыландырылатын мемлекеттік мекемелердің тауарларды (жұмыстарды, қызметтерді) откізуінен түсетін түсімдер	118
			Мемлекеттік бюджеттен қаржыландырылатын мемлекеттік мекемелердің тауарларды (жұмыстарды, қызметтерді) откізуінен түсетін түсімдер	118
			Жергілікті бюджеттен қаржыландырылатын мемлекеттік мекемелер көрсететін қызметтерді сатудан түсетін түсімдер	118
			Басқа да салықтық емес түсімдер	178
			Басқа да салықтық емес түсімдер	178
			Жергілікті бюджетке түсетін салықтық емес басқа да түсімдер	178
			Негізгі капиталды сатудан түсетін түсімдер	149
			Жерді және материалдық емес активтерді сату	149
			Жерді сату	149
			Жер учаскелерін сатудан түсетін түсімдер	149
			Трансфертерден түсімдері	141679
			Мемлекеттік басқарудың жоғары тұрған органдарынан түсетін трансферттер	141679
			Облыстық бюджеттен түсетін трансферттер	141679
			Ағымдағы нысаналы трансферттер	117285
			Нысаналы даму трансферттері	211259
			Субвенциялар	98774

Функционалдык нікт	Кіші функция	Бюджеттік бағдарламалардың атауы	сума (мың.тенге)
		II. Шығындар	1790118
		Жалпы сипаттағы мемлекеттік қызметтер	151240
		Мемлекеттік басқарудың жалпы функцияларын орындайтын өкілді, атқарушы және басқа органдар	131691
		Аудан (облыстық маңызы бар қала) мәслихатының аппараты	7380
		Аудан (облыстық маңызы бар қала) мәслихатының қызметін қамтамасыз ету	7380
		Аудан (облыстық маңызы бар қала) әкімінің аппараты	27794
		Аудан (облыстық маңызы бар қала) әкімінің қызметін қамтамасыз ету	26882
		Ақпараттық жүйелер құру	912
		Қаладағы аудан, аудандық маңызы бар қала, кент, ауыл (село), ауылдық (селолық) округ әкімінің аппараты	96517
		Қаладағы ауданның, аудандық маңызы бар қаланың, кенттің, ауылдың (селоның), ауылдық (селолық) округтің әкімі аппаратының қызметін қамтамасыз ету	96517
		Қаржылық қызмет	12141
		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) қаржы бөлімі	12141
		Қаржы бөлімінің қызметін қамтамасыз ету	8488
		Ақпараттық жүйелер құру	369
		Салық салу мақсатында мүлкі бағалауды жүргізу	267
		Коммуналдық меншікке түскен мүлкі есепке алу, сақтау, бағалау және сату	3021
		Жоспарлау және статистикалық қызмет	6600
		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) экономика және бюджеттік жоспарлау бөлімі	6600
		Экономика және бюджеттік жоспарлау бөлімінің қызметін қамтамасыз ету	6311
		Ақпараттық жүйелер құру	289
		Жалпы сипаттағы өзге де мемлекеттік қызметтер	802
		Аудан (облыстық маңызы бар қала) әкімінің аппараты	802
		Мемлекеттік қызметшілерді компьютерлік сауаттылыққа оқыту	802
		Қорғаныс	1352
		Әскери мұқтаждар	1352
		Аудан (облыстық маңызы бар қала) әкімінің аппараты	1352
		Жалпы бірдей әскери міндетті атқару іс-шаралары	1253
		Төтенше жағдайлар жөніндегі жұмыстарды ұйымдастыру	300
		Аудан (облыстық маңызы бар қала) әкімінің аппараты	300
		Аудан (облыстық маңызы бар қала) аумағындағы төтенше жағдайлардың алдын алу және оларды жою	300
		Қоғамдық тәртіп, қауіпсіздік, құқықтық, сот, қылмыстық-атқару қызметі	188
		Құқық қорғау қызметі	188
		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығы, жол-шаруалар қолы және автомобиль жолдары бөлімі	188
		Елді мекендерде жол жүру қолғалысын реттеу бойынша жабықтар мен құралдарды пайдалану	188
		Білім беру	95708
		Мектепке дейінгі тәрбие және оқыту	3591
		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) білім беру бөлімі	3591
		Мектепке дейінгі тәрбие ұйымдарының қызметін қамтамасыз ету	3591
		Бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білім беру	888281
		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) білім беру бөлімі	888281
		Жалпы білім беру	872889
		Балалар үшін қосымша білім беру	15392
		Білім беру саласындағы өзге де қызметтер	35211
		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) білім беру бөлімі	28610
		Білім беру бөлімінің қызметін қамтамасыз ету	2298
		Ақпараттық жүйелер құру	298
		Ауданның (аудандық маңызы бар қаланың) мемлекеттік білім беру мекемелері үшін оқулықтар мен оқу-әдістемелік кешендерді сатып алу және жеткізу	14609
		Электрондық үкімет ісін істеуде адам капиталды дамыту	10453
		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) құрылыс бөлімі	4600
		Білім беру объектілерін дамыту	4600
		Әлеуметтік көмек және әлеуметтік қамсыздандыру	72443
		Әлеуметтік көмек	64510
		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) жұмыспен қамту және әлеуметтік бағдарламалар бөлімі	64510
		Шеңкелі қамту бағдарламасы	6977
		Ауылдық жерлерде тұрғын денсаулық сақтау, білім беру, әлеуметтік қамтамасыз ету төтенше мақсаттарына отын сатып алу бойынша әлеуметтік көмек көрсету	1800
		Мемлекеттік атаулы әлеуметтік көмек	11424
		Тұрғын үй көмегі	10475
		Жергілікті өкілетті органдардың (шешім бойынша азаматтардың жекелеген топтарына) әлеуметтік көмек	4631
		Үлкен тәрбиеленіп оқылатын мүгедек балаларды міндетті қамтамасыз ету	475
		Мұқтаж азаматтарға үйді әлеуметтік көмек көрсету	8299
		18 жасқа дейінгі балаларға мемлекеттік жәрдемақылар	17003
		Мүгедектерді оқыту және бағдарламасына сәйкес, мұқтаж мүгедектерді міндетті психологиялық құралдармен қамтамасыз етуге, және ыңдау тілі қолданатынын, жеке көмекшілердің қызмет көрсету	3026
		Әлеуметтік көмек және әлеуметтік қамтамасыз ету салаларындағы өзге де қызметтер	7909
		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) жұмыспен қамту және әлеуметтік бағдарламалар бөлімі	7909
		Жұмыспен қамту және әлеуметтік бағдарламалар бөлімінің қызметін қамтамасыз ету	7194
		Жәрдемақыларды және басқа да әлеуметтік төлемдерді есептеу, төлеу мен жеткізу бойынша қызметтерге ақы төлеу	420
		Ақпараттық жүйелер құру	298
		Тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық	319384
		Тұрғын үй шаруашылығы	29781
		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) құрылыс бөлімі	29981
		Тұрғын үй салу	21082
		Жылжымайтын коммуналдық инфрақұрылымды дамыту және жапсырту	998
		Коммуналдық шаруашылық	229021
		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) құрылыс бөлімі	229021
		Сумен жабдықтау жүйесін дамыту	229021
		Елді мекендерді қорқыту	60363
		Қаладағы аудан, аудандық маңызы бар қала, кент, ауыл (село), ауылдық (селолық) округ әкімінің аппараты	20078
		Елді мекендерде қошқаларды жарықтандыру	6810
		Елді мекендердің санитариясын қамтамасыз ету	5301
		Елді мекендерді абақтандыру мен қалаландыру	7555
		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) құрылыс бөлімі	40283
		Қорқыту объектілерін дамыту	40283
		Мәдениет, спорт, туризм және ақпарат қызметі	140915
		Мәдениет саласындағы қызмет	9690
		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) мәдениет және тілдерді дамыту бөлімі	91484
		Мәдени-демалыс жұмысын қолдау	91484
		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) құрылыс бөлімі	3446
		Мәдениет объектілерін дамыту	3446
		Спорт	2570
		Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) Денсаулық сақтау және спорт бөлімі	2570
		Аудандық (облыстық маңызы бар қаланың) деңгейде спорттық жарыстар откізу	2033

(Жалғасы бар)

(Жалғасы)

Нұра аудандық Мәслихаттың
2008 жылғы 16 қазандағы
11 сессиясының №143 шешіміне
1 қосымша

	007	Әртүрлі спорт түрлері бойынша аудан (облыстық маңызы бар қала) құрама командаларының мүшелерін дайындау және олардың облыстық спорт жарыстарына қатысуы	535
13		Ақпараттық кеңістік	33737
	455	Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) мәдениет және тілдерді дамыту бөлімі	28330
	006	Аудандық (қалалық) кітапханалардың жұмыс істеуі	28330
	456	Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) ішкі саясат бөлімі	5407
	002	Бұқаралық ақпарат құралдары арқылы мемлекеттік ақпарат саясатын жүргізу	5407
09*		Мәдениет, спорт, туризм және ақпараттық кеңістікті ұйымдастыру жөніндегі өзге де қызметтер	7839
	455	Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) мәдениет және тілдерді дамыту бөлімі	2406
	001	Мәдениет және тілдерді дамыту бөлімінің қызметін қамтамасыз ету	2111
	002	Ақпараттық жүйелер құру	295
	456	Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) ішкі саясат бөлімі	3213
	001	Ішкі саясат бөлімінің қызметін қамтамасыз ету	2913
	003	Жастар саясаты саласындағы өңірлік бағдарламаларды іске асыру	300
	465	Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) Дене шынықтыру және спорт бөлімі	2220
	001	Дене шынықтыру және спорт бөлімі қызметін қамтамасыз ету	2220
10		Ауыл, су, орман, балық шаруашылығы, ерекше қорғалатын табиғи аумақтар, қоршаған ортаны және жануарлар дүниесін қорғау, жер қатынастары	10152
01		Ауыл шаруашылығы	7447
	462	Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) ауыл шаруашылық бөлімі	7047
	001	Ауыл шаруашылығы бөлімінің қызметін қамтамасыз ету	6752
	002	Ақпараттық жүйелер құру	295
	467	Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) құрылыс бөлімі	400
	010	Ауыл шаруашылығы объектілерін дамыту	400
06		Жер қатынастары	2705
	463	Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) жер қатынастары бөлімі	2705
	001	Жер қатынастары бөлімінің қызметін қамтамасыз ету	2705
11		Өнеркәсіп, сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі	4868
	02	Сәулет, қала құрылысы және құрылыс қызметі	4868
	467	Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) құрылыс бөлімі	2657
	001	Құрылыс бөлімінің қызметін қамтамасыз ету	2657
	468	Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) сәулет және қала құрылысы бөлімі	2211
	001	Қала құрылысы және сәулет бөлімінің қызметін қамтамасыз ету	2211
12		Көлік және коммуникация	42996
	01	автомобиль көлігі	42996
	123	Қаладағы аудан, аудандық маңызы бар қала, кент, ауыл (село), ауылдық (селолық) округ әкімінің аппараты	25000
	013	Аудандық маңызы бар қалаларда, кенттерде, ауылдарда (село-ларда), ауылдық (селолық) округтерде автомобиль жолдарының жұмыс істеуін қамтамасыз ету	25000
	458	Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығы, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі	17996
	023	Автомобиль жолдарының жұмыс істеуін қамтамасыз ету	17996
13		Басқалар	85804
	03	Кәсіпкерлік қызметті қолдау және бәсекелестікті қорғау	2413
	469	Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) кәсіпкерлік бөлімі	2413
	001	Кәсіпкерлік бөлімі қызметін қамтамасыз ету	2373
	003	Кәсіпкерлік қызметті қолдау	40
09		Басқалар	83391
	452	Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) қаржы бөлімі	80000
	012	Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) жергілікті атқарушы органының резерві	500
	014	Заңды тұлғалардың жарғылық капиталын қалыптастыру немесе ұлғайту	79500
	458	Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығы, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі	3391
	001	Тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығы, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімінің қызметін қамтамасыз ету	3096
	020	Ақпараттық жүйелер құру	295
15		Трансферттер	989
	01	Трансферттер	989
	452	Ауданның (облыстық маңызы бар қаланың) қаржы бөлімі	989
	006	Нысаналы пайдаланылмаған (толық пайдаланылмаған) трансферттерді қайтару	989
		III. Операциялық сальдо	58665
		IV. Таза бюджеттік несиеулеу	0
		V. Қаржы активтерімен операциялар бойынша сальдо	0
		VI. Бюджеттің дефициті (профициті)	-58665
		VII. Дефицитті қаржыландыру (профицитті пайдалану)	58665
		Қаржы жылының басындағы бюджет қаражаттарының бос қалдығының қозғалысы	58665

Құттықтаймыз!

Шахтер ауылының тұрғыны аяулы анамыз, қымбатты әжеміз **Шоданова Үмі Нұрланқызын** 70 жасқа толған мерейтойымен шын жүректен құттықтай отырып, ұзақ ғұмыр, мықты денсаулық тілейміз.

Құттықтаушылар: балалары, келіндері, күйеубалалары, немерелері, шөберелері. №549

Киевка кентінің тұрғыны аяулы апамыз Рахимберлина Айгүл Қанатқызын 40 жасқа толған мерейтойымен шын жүректен құттықтаймыз.

Сен туған күн біз үшін арайлы шақ,
Гүл ұсынып жатамыз құшақ-құшақ.
Бауырларың белеңіп мейірімге,
Жүгіремін мен-дағы олар құсап.
Деніңіз сау, болсын дейміз басың аман.
Лебіздімді қалайша жасыра алам.
Бауырлық көңілменен тілейтінім,
Келген жасың құтты болсын Асыл апам.

Ізгі ниетпен інісі - Қалилолла, келіні-Зульфия, бауырлары - Аслан, Аяулым, Руслан. №551

Киевка кентінің тумасы, қазір Абай қаласындағы агротехникалық колледждің студенті, аяулы қызымыз **Қоңырова Гүлшат Сапарғалиқызын** қарашаның 22-жұлдызында 18 жасқа толған күнімен құттықтаймыз.

Туған күнің құтты болсын, ата-анаңның, бауырларыңның еркесі болып біздерді ерқашан жақсылықтарыңмен қуанта бер. Достарыңа сыйлы боп, оқуыңды ойдағыдай аяқтап, аңсаған арманыңа жет. Биктерден көріне бер.

Құттықтаушылар әке-анасы: Сапарғали-Сәуле, аға-інісі Әсет, Бекзат.

Байтуған ауылының тұрғыны Байталақова Назым Жанатқызын 20 жасқа толатын туған күнімен шын жүректен құттықтай отырып, зор денсаулық, ашық аспан, мөлдір махаббат, талмас қанат, қажымас қайрат тілейміз. Мына өлең жолдарын өзіне арнаймыз:

Арманың ала таудай биік болсын,
Қиялың тұлпардай жүйрік болсын.
Өмірін тау суындай таусылмасын,
Өмірде шын махаббат сенде болсын.
Жорықанда жолын болсын,
Алдыннан Алла қолдап,
Қоржының олжаға толсын!!!

Ақ тілекпен: Әлия, Әйгерім, Дархан, Данияр, Нұрлан, Лаура, Гүлзат, Анара, Алма, Төлеген, Жомарт, Медет. №559

Қоздравляем Андрианову Галину Николаевну с юбилеем!

Желаем Вам здоровья, долголетия, успехов в жизни, семейного счастья. Галина Николаевна 40 лет на юридическом поприще и все эти годы проработала адвокатом Карагандинской областной коллегии адвокатов. За годы работы Галина Николаевна в качестве юриста принимала участие во многих сложных делах, как по гражданским, так и по уголовным делам. На заре своей юридической работы она принимала участие в выездных судах, куда приходилось иной раз добираться и в бураны, и в весеннюю бездорожью. Принимала участие по делам не только в районных, областных судах, но и в Верховном Суде нашей страны.

Галина Николаевна любящая супруга, заботливая мама и добрая бабушка. За свою долголетнюю работу Галина Николаевна удостоилась почетных грамот Президиума областной коллегии адвокатов и Министерства юстиции Республики Казахстан. **С Юбилеем Вас, Галина Николаевна!**

Призвание у Вас людям помогать
И многие об этом не могут не знать
Адвокатом проработали Вы 40 лет!
Были трудности, но не опустили руки, нет.
Пусть всегда в жизни будет весна,
Пусть счастливою будет Ваша судьба!
И хотим от всей души Вам пожелать
Чтобы солнце, вечно могла Вам сиять!

Коллектив адвокатов Нуринской юридической консультации и частные нотариусы района. №550

Профилактика рака желудка

Рак желудка занимает 2-е ранговое место в структуре заболеваемости злокачественными новообразованиями. Ежегодно в РК выявляется около 3200 новых случаев заболевания соотношение мужчины/женщины - 4:1. Известно что факторы окружающей среды и образ жизни имеют сильное влияние на развитие рака, эти новые данные способствуют изменению привычного образа жизни, и мы можем предпринять позитивные шаги, чтобы помочь предотвратить рак. Это означает, что большая надежда в борьбе против рака лежит в профилактике. Наиболее сильным экзогенным фактором является диета. Вопросы онкологической безопасности продуктов относятся к компетенции технологов и гигиенистов. Но каждый из нас постоянно имеет дело с приготовлением пищи. Лабораторией каждой хозяйки является кухня. Вот простейшие рекомендации, которые помогут предохранить пищу от канцерогенов. - Надо избегать обугливания продуктов, их обработки на открытом пламени газовых горелок; - не следует многократно использовать жиры. В перегретом жире содержится много канцерогенов; - не нужно использовать продукты, которые длительное время хранились и покрылись плесенью; - не следует хранить продукты длительное время при комнатной температуре и применять посуду, не предназначенную для пищевых продуктов. Как видите, рекомендации довольно обычные. Хорошие хозяйки их соблюдают и без совета онкологов. Напоминаю еще раз: рак не возникает внезапно. Это относится и к злокачественным новообразованиям, их возникновению предшествуют предопухольные заболевания. К их числу относятся хронический гастрит, при котором в желудке образуется мало соляной кислоты. На его фоне нередко возникают рак и полипы желудка, толстой кишки, хронические язвы.

Нередко предопухольным изменением в организме предшествуют нерациональное нерегулярное питание и вредные привычки. Таким образом, можно с уверенностью считать, что рационализация питания населения - важный фактор профилактики рака. Предлагаю некоторые правила, соблюдение которых существенно снизят риск возникновения рака желудка.

- Практические шаги по профилактике рака.**
- Шаг 1. Выбирай диету, богатую разнообразной растительной пищей. Это означает употреблять 600-800г крахмальной или белковой растительной пищи, которая минимально подвержена обработке.
 - Шаг 2. Кушайте больше фруктов и овощей, употребляйте 400-800г в день различных овощей и фруктов. Считается, что зеленые листовые и крестоцветные овощи (капуста огородная, брюква, репа), морковь, помидоры, цитрусовые и обладают особенной защитой.
 - Шаг 3. Поддерживайте здоровый вес и физическую активность. Быть очень худым или толстым повышает риск рака. Вам надо придерживаться некоторой формы физической активности, чтобы поддержать здоровый вес тела на протяжении всей жизни.
 - Шаг 4. Употребляйте алкоголь умеренно. В смысле риска рака, лучше не пить алкоголь вообще, но если вы все же употребляете, ограничьте себя не больше чем 2 бокала вина в день для мужчин и 1 бокал вина для женщин. Избегайте злоупотреблений!
 - Шаг 5. Выбирайте пищу с меньшими содержанием жиров и соли. Это означает ограничить себя в потреблении жиров, употреблять не больше 6 г соли в день.
 - Шаг 6. Готовьте и храните еду в безопасных условиях. Некоторая плесень и грибок в еде продуцирует микотоксин, вещество которое причастно в содействии раку. Таким образом, главное - это профилактика. Болезнь легче предупредить и чем самым избежать ее неприятных последствий!

Врач-онколог Зинченко Е.Р